

LAUREA

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

**CAPACITY
BUILDING
FOR CITIES**

Sharing skills
and knowledge

Learning from peers

Supporting sustainable
urban development

www.urban-initiative.eu

LAUREA LONG 12 | 2024

Siiri Jalo & Kaisla Saastamoinen

Innovaatioekosysteemit kestävän kaupunkikehityksen moottorina

European unionin
osarahoittama

innokaupungit

Helsinki

SERKUT -
Sähkö- ja Elektronikkateollisuus
kierto on uusiä toimintatapoja

European unionin
osarahoittama

Uudenmaan läänin
Hyväksyttyjä rahoituksia

Abstrakti

Toukokuussa 2024 järjestetty European Urban Initiative (EUI) Capacity Building -tapahtuma kokosi yhteen asiantuntijoita Euroopan kaupungeista keskustelemaan innovaatioekosysteemien merkityksestä kestävästä kaupunkikehityksen edistämisessä. Tapahtuman pääteemana oli monitoimijaisen yhteistyön ja pitkäjänteisen kehittämisen merkitys. Kaupungit, korkeakoulut ja yritykset jakoivat kokemuksia siitä, miten innovaatioekosysteemit voivat auttaa ratkaisemaan paikallisia haasteita. Useissa esimerkkikaupungeissa yhteistyön ja osaamisen kehittämisen avulla on onnistuttu luomaan elinvoimaisia ekosysteemejä. Näissä kaupungeissa on edistetty digitaalista muutosta, teknologisten keskittymien syntyä ja paikallisten vahvuuksien hyödyntämistä. Tapahtuma korosti luottamuksen rakentamisen ja aktiivisen yhteistyön tärkeyttä innovaatioekosysteemien kehittämisessä, jotta kestävä ja osallistava kaupunkikehitys voi toteutua.

Asiasanat: Innovaatioekosysteemit, kestävä kaupunkikehitys, monitoimijainen yhteistyö

Innovaatioekosysteemit kestävän kaupunkikehityksen moottorina

TOUKOKUUSSA 2024 TAMPEREELLA järjestettiin kansainvälinen innovaatioekosysteemien ja kestävän kaupunkikehittämisen tapahtuma. European Urban Initiative (EUI) järjestämässä EUI Capacity Building -tapahtumassa tarkasteltiin innovaatioekosysteemien kehittämistä ja hyödyntämistä osana kestävän kaupunkikehityksen edistämistä. Tapahtumassa kaupunkien, korkeakoulujen, rahoittajien, yritysten ja muiden TKI-toimijoiden edustajat jakoivat tietoa ja kokemuksia, oppivat yhdessä sekä loivat yhteyksiä tulevaa kaupunkikehitys- ja innovaatioyhteistyötä varten. Tapahtuman annissa ekosysteemien menestystekijöinä korostuivat pitkäjänteinen kehittämistyö, ihmisten välisen yhteistyön merkitys sekä monipuolinen hankerahoituksen hyödyntäminen.

YHTEISTYÖLLÄ TULEVAISUUDEN KESTÄVIÄ KAUPUNKEJA – TAMPEREEN EUI-TAPAHTUMA KOKOSI ASiantuntijat yhteen

Tampereella 29.–30. toukokuuta 2024 järjestetty kansainvälinen tapahtuma Leveraging Innovation Ecosystems for Sustainable Cities: an EUI Capacity Building kokosi yhteen yli 90 eurooppalaista kaupunkikehityksen asiantuntijaa jakamaan tietoa ja kokemuksia innovaatioekosysteemien kehittämisestä kestävän kaupunkikehityksen tueksi. Tapahtuman järjesti European Urban Initiative (EUI) Capacity Building -tiimi yhdessä Innocities-verkoston kanssa, joka koostuu Suomen kestävää kaupunkikehitystä vuosien 2021–2027 ohjelmakaudella toteuttavista kaupungeista (Innokaupungit 2024). Tapahtuman järjestämistä rahoitti Euroopan komissio. Tilaisuuden tavoitteena oli tarkastella ja jakaa Euroopan Unionin eri alueiden näkökulmia innovaatiojärjestelmien hyödyntämisestä kestävän kaupunkikehityksen edistämiseksi. Tilaisuus pyrki myös vahvistamaan yhteistyötä EU:n eri alueiden ja kaupunkien välillä. Osallistujat olivat Suomen ja muiden EU-maiden kaupunkien ja kuntien, korkeakoulujen, yritystukiorganisaatioiden sekä muiden alueellisten toimijoiden edustajia.

Termillä innovaatioekosysteemi viitataan monialaisten toimijoiden verkostoon, jossa yhteisenä tavoitteena on luoda uusia ratkaisuja ja lisäarvoa esimerkiksi kestävän kehityksen näkökulmasta (Valtioneuvosto 2021). Kestävällä kaupunkikehityksellä puolestaan tarkoitetaan YK:n kaupunkikehitysohjelman mukaan sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyuden huomioimista ja edistämistä kaupunkikehityksessä (Häikiö 2023, 11). Kestävän kaupunkikehittämisen innovaatioekosysteemillä tarkoitetaan täten monialaisten toimijoiden ekosysteemiä, joka keskittyy kehittämään ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyttä edistäviä ratkaisuja kaupungeissa. Monialaisilla toimijoilla tarkoitetaan tässä esimerkiksi yrityksiä, julkisen sektorin toimijoita kuten kuntia, kansalaisia, järjestöjä ja tutkimuslaitoksia.

Innovaatioekosysteemin tavoitteellinen ja vaikuttava toiminta ei kuitenkaan tapahdu itsestään vaan se vaatii ekosysteemin eri toimijoiden verkottumisen ja yhteistyön mahdollistamista ja edistämistä eli orkestrointia. Inno-

Kuva: European Urban Initiative, all rights reserved.

vaatioekosysteemin orkestrointia voidaan kuvata aktiivisena prosessina, jossa eri toimijoiden yhteistyötä ja yhteistä suuntaa johdetaan systemaattisesti, jotta saavutetaan toivottuja tuloksia (Äyväri & Spilling 2020, 77.).

Tässä artikkelissa pohdimme EUI-tapahtuman antia onnistuneiden innovaatioekosysteemien rakentamisen ja ylläpitämisen näkökulmasta. Lisäksi tarkastelemme tilaisuudessa esitettyjen Espanjan, Puolan ja Tanskan kaupunkien kokemuksia innovaatioekosysteemien menestyksekkästä kehittämisestä paikallisten haasteiden ratkaisemiseksi.

KAUPUNKIALUEIDEN INNOVAATIOEKOSYSTEEMIT: BILBAON JA FUNDÄON ESIMERKIT

Espanjassa sijaitsevan Bilbaon ja portugalilaisen Fundäon kaupungit esittelivät tapahtumassa kokemuksiaan innovaatioekosysteemien kehittämisestä. Bilbao on keskeinen innovaatioekosysteemittoimija Baskimaalla, joka on edistynyt alue innovaation ja taloudellisen kehityksen saralla. Kehittämistoimissaan Bilbao keskittyy erityisesti tietointensiivisten liiketoimintapalveluiden (engl. KIBS, Knowledge-intensive business services) sektorin ekosysteemien ja yhteistoimintamallien luomiseen.

Lisätäkseen sidosryhmien sitoutumista ekosysteemeissä ja kasvattaakseen sidosryhmien omistajuutta kehittämisideoihin Bilbao käyttää yhteistyöstrategioita, joissa sidosryhmät luovat strategian yhdessä. Bilbao edistää alhaalta ylöspäin etenevää prosessia ekosysteemin organisoinnissa ja älykkään erikoistumisen projekteissa.

Fundäon kaupunki puolestaan jakoi kokemuksiaan alueen erityispiirteisiin pohjautuvan innovaatiostrategian luomisesta ja toteuttamisesta. Kaupungin strategian tavoitteena oli käytännössä luoda teknologinen keskittymä tyhjästä. Fundäo kertoi myös aktiivisesti edistävänsä moninaisuutta esimerkiksi integroimalla eri kansalaisuuksia edustavia henkilöitä osaksi innovaatiostrategian toteuttamista. Kaupungin innovaatiostrategian onnistuneen toteuttamisen tunnistettiin vaatineen erityisesti strategista visiota, vahvaa poliittista johtajuutta sekä osaavaa tiimiä.

BILBAO NEXT LAB: KIBS-SEKTORIN TULEVAISUUDEN RAKENTAJA

Bilbao Next Lab (2024) on ollut keskeinen toimija kaupungin kilpailukyvyyn kehittämisessä jo yli kymmenen vuoden ajan. Projekti hyödyntää toimintatutkimusta (action-research for territorial development, ARDT), (Larrea 2020) ja keskittyy erityisesti KIBS-sektorin kilpailukyvyyn parantamiseen.

Yhteistyöhallinnan kehittäminen on yksi tärkeimmistä tavoitteista. Bilbao Next Lab tukee Bilbao Ekintza -tiimiä yhteistyöhallinnan käynnistämässä ja toteuttamisessa. Tähän kuuluu muun muassa teollisuuden kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen, työllisyyden ja osaamisen kehittäminen sekä innovaatioiden edistäminen KIBS-keskuksena.

Osaamisen kehittäminen ja ammatillinen koulutus ovat keskeisiä KIBS-sektorin korkean työllisyyskysynnän kannalta, ja näitä edistetään yhteistyössä paikallisten hallintojen kanssa. Teollisuuden kanssa tehtävä yhteistyö vahvistaa KIBS-sektorin kilpailukykyä erityisesti valmistavassa teollisuudessa, joka kohtaa digitaalisen transformaation haasteita.

BILBAO SILVER LAB: INNOVAATIOITA IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINTIIN

Bilbao Silver Lab (2024) on aloite, joka keskittyy ikääntyneiden hyvinvoinnin parantamiseen. Bilbaon kaupunkivaltuuston ja Bilbao Ekintza -organisaation johtama projekti pyrkii luomaan ympäristön, jossa yritykset ja yrittäjät voivat testata tuotteitaan ja palvelujaan ikääntyville. Tavoitteena on löytää ratkaisuja, jotka edistävät ikääntyneiden elämänlaatua kotona keskittyen sekä fyysiseen että henkiseen hyvinvointiin.

Silver Lab on käynnistänyt haastekilpailuja, joiden kautta valitut projektit saavat mahdollisuuden testata ratkaisujaan todellisessa ympäristössä. Esimerkiksi Saluta APP (2024) on suunniteltu parantamaan ikääntyneiden hoitajien psykologista hyvinvointia, mikä puolestaan parantaa hoidon laatua.

SYVÄSUKELLUS: MITEN KEHITTÄÄ KAUPUNKIEN INNOVAATIOEKOSYSTEEMEJÄ

Tilaisuudessa syvennyttiin myös siihen, mistä osatekijöistä kaupunkialueiden innovaatioekosysteemien kehittäminen koostuu. Tässä hyödynnettiin Bilbaon ja Fundäon kaupunkien esimerkkejä, joiden pohjalta kaupunkialueen innovaatioekosysteemin luominen ja orkestrointi jaettiin neljään pääulottuvuuteen. Tilaisuuden aikana osallistujat jaettiin pienryhmiin keskustelemaan ja jakamaan oivalluksia. Keskustelun tulokset koottiin ja täydennettiin esitetyttyyn Deep Dive -kanvakeeseen (Taulukko 1).

Taulukko 1. Deep Dive. How to develop city-region innovation ecosystems, with the contribution of Bilbao and Fundão. Jalo.2024 mukaillen Salvado & Sasiain, 2024.

INNOVAATIOEKOSYSTEEMIN KEHITTÄMISEN PÄÄVAIHEET	TOIMINNOT
1. Yhteistyön edistäminen	Yhteyksien luominen, tiedon jakaminen, fyysiset keskuksukset ja online-alustat, tapahtumakalenterit, yhteiset projektit, fasilitointi, avoimen innovaation aloitteet, verkostoitumisresurssit, yhteiskehittäminen -> yhteiset strategiat
2. Osaamisen kehittäminen	STEM-koulutus ¹ , yrittäjyyskoulutus, lahjakkuuksien hoiduttelu, johtamiskoulutus, uudelleenopetusohjelmat, jatkuva oppiminen, monimuotoisuus ja inklusio, etätyömahdollisuudet, tiivis yritys-oppilaitos-yhteistyö, johtamiskoulutuksen ajan tasalla pitäminen, tekoälymentorointiohjelmien hyödyntäminen, tulevaisuusvalmiuksien ja ennakoitaitojen kehittäminen
3. Innovaatiota tukevat politiikat	utkimus- ja kehitysrahoitus, verovähennykset, kriittinen infrastruktuuri, living labs, mentorointi, julkisten hankintojen politiikka, joustavat säädökset, avoin data, jatkuvaa oppimista tukeva politiikka, yrityshautomot
4. Ekosysteemin saavutusten arviointi, tunnistaminen ja juhlistaminen	Palkinnot, (innovaatio)festivaalit, PR, julkinen taide, vaikutusarviointi, yhteisön hallinta

¹ STEM-koulutus (DeVillie 2024) viittaa koulutukseen, joka keskittyy neljään erityisalaan: tiede (Science), teknologia (Technology), tekniikka (Engineering) ja matematiikka (Mathematics).

Keskustelun yhteenvedona voidaan toteaa, että kaupunkialueiden innovaatioekosysteemien kehittäminen edellyttää monipuolista yhteistyötä eri sidosryhmien välillä, systemaattista osaamisen ja kyvykkyyksien kehittämistä, innovaatiomyönteisten politiikkojen luomista sekä saavutusten jatkuvaa arviointia ja tunnustamista. Ekosysteemin menestyksen tukemiseksi on tärkeää myös juhlistaa saavutuksia, mikä edistää yhteisön sitoutumista ja motivoi toimijoita jatkamaan innovaatioiden parissa.

Sekä Bilbaon että Fundaon lähestymistavat ekosysteemien kehittämiseen kaupunkiympäristössä perustuvat vahvasti pitkäjänteiseen yhteistyöhön julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Erilaisten aloitteiden avulla kaupungit pyrkivät vastaamaan digitaalisen transformaation haasteisiin, luomaan uusia työpaikkoja ja edistämään innovaatiota. Yhteistyöhallintamallit mahdollistavat monenlaisten sidosryhmien osallistumisen, mikä vahvistaa kaupunkien kilpailukykyä ja tukee kestävästä kaupunkikehitystä.

DATAA HYÖDYNTÄVÄN INNOVAATIOALUEEN ESIMERKKI: ØRESTAD INNOVATION CITY COPENHAGEN

Kiinnostava monitoimijainen esimerkki kestävän kaupunkikehityksen innovaatioekosysteemyöstä oli myös tanskalainen innovaatioalue Ørestad Innovation City Copenhagen (OICC). Aluetta on rakennettu noin vuosituhaten vaihteesta viitisen kilometrin päähän Kööpenhaminan keskustasta. Kehittämiseen osallistuu monipuolisesti julkisen ja yksityisen sektorin toimijoita, asukkaita, alueella ja sen lähimaastossa toimivia korkeakouluja sekä järjestöjä. Alueen kehittämisessä sekä kerätään että hyödynnetään dataa, ja OICC onkin malli kaupunkikehityksen datakollektiiville (Model for Data Collective for Urban Development).

Ørestad Innovation City Copenhagen -innovaatioalueen datakollektiivilla pyritään siihen, että kaupunkikehittäjiä olisi saatavilla parempaa dataa terveellisempien, vihreämpien ja elinkelpoisempien kaupunkien luomiseksi. Käytännössä tätä edistetään kokoamalla alueella toimivista ja siihen liittyvistä tahoista ekosysteemi, joka ideoi ja toteuttaa erilaisia tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioprojekteja. Työskentelyyn on kuulunut työpajoja, asiantuntijaryhmiä Tanskassa ja ulkomailla sekä datamallien kehittämistä ja testaamista Ørestadissa.

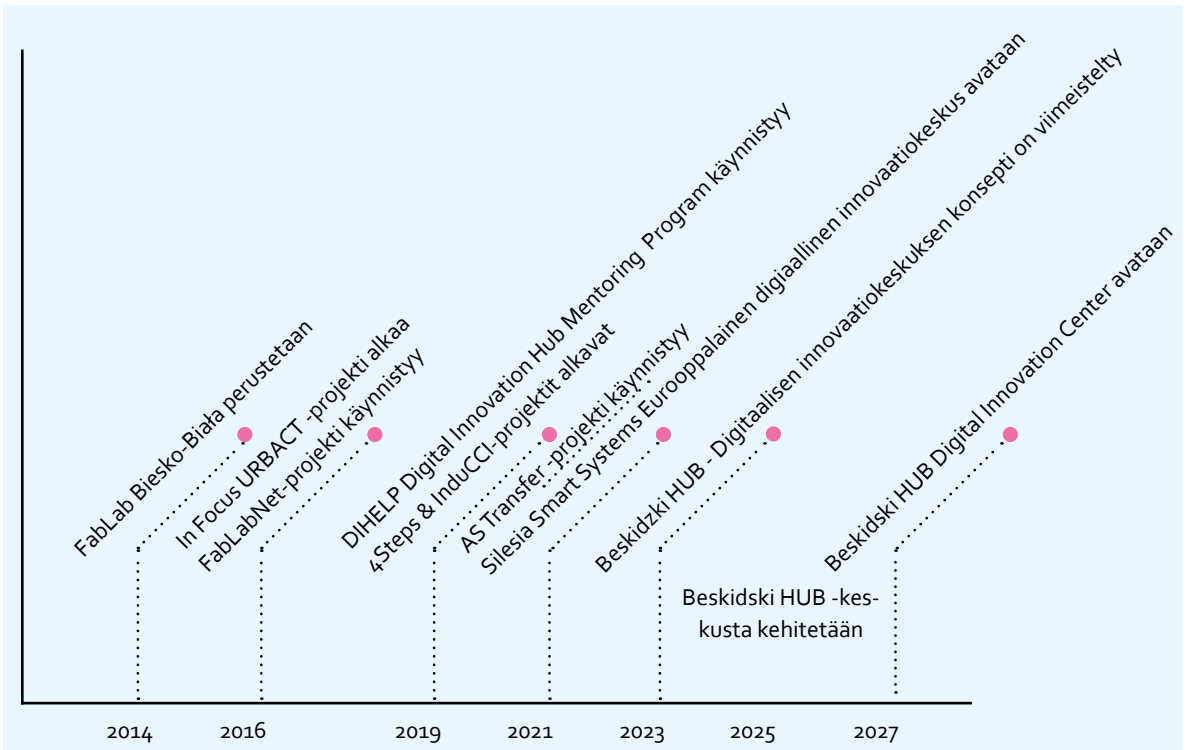
Dataa OICC:ssä kerätään sekä yksityisistä että julkisista datalähteistä. Riippuen kerättävän tiedon tarpeesta projekteissa on mukana eri toimijoita alueen laajemmasta innovaatioekosysteemistä. Projekteissa tutkitaan muun muassa ilmastoa, liikennettä ja liikkumista sekä paikallisten ja alueella vierailevien asenteita. Kerättyjen tietojen pohjalta kehitetään ja pilotoidaan esimerkiksi alueella tarjottavia palveluja sekä hiilittömien energiamuotojen käyttöä. Innovaatioekosysteemin monitoimijaisuus, kerätty tieto sekä innovatiivinen kaupunkikehitys mahdollistavat mielenkiintoisia kokeiluja kuten yksittäisen kerrostalon energiaomavaraisuuden uudisrakentamisen ja aurinkopaneelin avulla. Kokeilussa pyritään selvittämään ja testaamaan, voisiko yksittäinen kerrostalo olla energiaomavarainen ja osakkaat saada rahallista hyötyä mahdollisesta sähkön ylituotannosta, jos se voidaan myydä sähköverkkoon.

Erityisen mielenkiintoisen näkökulman Ørestad Innovation City Copenhagen toi innovaatioekosysteemin orkestroijan rooliin. Vaikka OICC toimii innovaatioekosysteemin pysyvänä orkestroijana, he olivat tunnistanee ottavansa erilaisia rooleja riippuen käsillä olevasta projektista. Joissain projekteissa OICC toimii projektin omistajana, jolla on selkeä päätösvalta ja päävastuu projektista. Toisissa projekteissa se taas on pikemminkin muiden innovointia ja kehittämistä tukeva fasilitoija. Osassa projekteista OICC:n roolina puolestaan on projektin käynnistäjä, jolloin vastuuta ja velvollisuuksia on huomattavasti vähemmän jonkin toisen tahon toimiessa aktiivisena projektin omistajana ja fasilitoijana.

PUOLAN BIELSKO-BIAŁAN INNOVAATIOEKOSYSTEEMIEN KEHITTÄMISTYÖ: EU-YHTEISTYÖ JA SAAVUTUKSET

Puolalaisen Bielsko-Białan kaupungin kansainvälisen kehittämistoiminnan asiantuntija kertoi kaupungin digitaalista transformaatiota edistävän innovaatioekosysteemin kehityksestä (Węgrzyn 2024). Viime vuosien aikana Bielsko-Biała on hyödyntänyt monipuolisesti EU:n tarjoamia resursseja ja yhteistyömahdollisuuksia kehittäessään innovaatiokeskustaan, joka käsittää sekä fyysisiä tiloja että laajemman digitaalisen ekosysteemin siirtymää varten. Tämä on ollut keskeinen osa kaupungin strategiaa, joka tähtää modernin ja kilpailukykyisen ekosysteemin luomiseen. Kehittäessään innovaatioekosysteemiä Bielsko-Biała on huomionnut alueen paikalliset erityispiirteet ja varmistanut, että digitaalinen siirtymä on inklusiivinen ja kaikkien saavutettavissa.

Bielsko-Białan innovaatioekosysteemin kehitys on ollut määrätietoinen prosessi, joka on rakentunut vaihteittain EU-yhteistyön ja paikallisten vahvuuksien hyödyntämisen avulla (Kuviow 1). Kaupunki on aktiivisesti edistänyt digitaalista siirtymää luomalla ja kehittämällä erilaisia innovaatioalustoja, kuten FabLabin ja Beskidzki HUBin, jotka tukevat sekä paikallisia että kansainvälisiä yrityksiä. Tämä kehityspolku on ollut keskeinen osa kaupungin strategiaa, joka tähtää kilpailukykyisen ja modernin ekosysteemin rakentamiseen, jossa digitaalinen transformaatio ja innovaatiot ovat keskiössä.

Kuvio 1. Bielsko-Biala alueen ekosysteemin kehitys.

FABLAB BIELSKO-BIAŁA JA KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN ALOITUS

Vuonna 2014 perustettu FabLab toimi ensimmäisenä merkittävänä askeleena kaupungin innovaatioekosysteemin rakentamisessa. FabLab on valmistuslaboratorio, jossa innovatiiviset ideat voi muuttaa prototyypeiksi hyödyntämällä edistyneitä teknologioita, kuten 3D-tulostimia ja laserleikkureita. FabLab tarjosi työpajoja erityisesti koulutusalan toimijoille, mahdollisti nopean prototypoinnin sekä toimi yhteistyöalustana paikallisille teknisille oppilaitoksille ja innovaattoreille.

Bielsko-Białan kehitystyö sai uutta potkua kansainvälisten projektien myötä. Vuoden 2016–2019 FabLabNet-projektissa (2024) keskityttiin eurooppalaiseen yhteistyöhön ja yhteiskehittämiseen. Projektin puitteissa toteutettiin erilaisia pilotteja (mm. [European School of Makers](#) ym.) joiden avulla kehitettiin uusia menetelmiä ja työkaluja.

URBACT- JA DIHELP-OHJELMAT: KANSAINVÄLISET YHTEISTYÖHANKKEET

URBACT-ohjelman (2016–2018) avulla Bielsko-Biała kehitti integroidun toimintasuunnitelman, joka keskittyi älykkäisiin erikoistumisalueisiin kuten kehittynyt teollinen tuotanto ja modernit materiaalitekniikat. Tämä ohjelma tarjosi mahdollisuuden vaihtaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä muiden eurooppalaisten kaupunkien kanssa, mikä rikastutti paikallista innovaatiotoimintaa.

Vuonna 2019 Bielsko-Biała osallistui [DIHELP-ohjelmaan](#), jonka kautta kaupunki sai mentorointia ja työpajoja digitaalisten innovaatiohubien liiketoimintasuunnitelmiensa luomiseksi. Tämä ohjelma tarjosi räätälöityä koulutusta ja konsultointia, mikä auttoi Bielsko-Biaľaa kehittämään vahvan pohjan digitaaliselle siirtymälle.

UUDET AVAUKSET: 4STEPS- JA INDUCCI-PROJEKTIT

Vuosina 2019–2023 Bielsko-Biała osallistui useisiin projekteihin, jotka laajensivat kaupungin innovaatiokapasiteettia. [4STEPS-projektissa](#) keskityttiin teollisuuden 4.0 käyttöönottoon PK-yrityksissä, kun taas [InduCCI-projekti](#) korosti luovien ja kulttuurialojen merkitystä jälkiteollisten alueiden muutoksessa. [ASTRANSFER-projekti](#) toi uusia hyviä käytäntöjä Bielsko-Białaan, mikä edelleen vahvisti kaupungin innovaatioekosysteemiä.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT: SILESIA SMART SYSTEMS JA BESKIDZKI HUB

Vuonna 2023 käynnistynyt [Silesia Smart Systems](#) on eurooppalainen digitaalinen innovaatiokeskus, joka tukee PK-yritysten ja julkisen sektorin digitaalista siirtymää tarjoamalla yli 200 erilaista palvelua. Vuoteen 2027 mennessä suunniteltu [Beskidzki HUB](#) tulee toimimaan digitaalisena innovaatiokeskuksena, tarjoten tiloja ja resursseja niin startup-yrityksille kuin kokeneemmille toimijoille.

Bielsko-Białan esimerkeistä käy ilmi, kuinka tärkeää kansainvälinen yhteistyö ja monialaisten sidosryhmien osallistaminen on innovaatioekosysteemin kehittämisessä. Kaupungin kokemukset korostavat myös jatkuvan innovoinnin ja sopeutumisen merkitystä digitaalisen siirtymän onnistumisessa.

LUOTTAMUKSEN JA YHTEISTYÖN VOIMA INNOVAATIOEKOSYSTEEMIEN MENESTYKSESSÄ – EUI-KONFERENSSIN OPIT

EUI-konferenssi tarjosi käytännölläisiä näkemyksiä yhteistyöstä, kumppanuuksista ja rahoitusmahdollisuuksista sekä strategioita yhteistyön edistämiseen ja hankesalkkujen rakentamiseen eurooppalaisella tasolla.

Konferenssin ytimessä olivat erityisesti dataan, digitalisaatioon ja rahoitukseen liittyvät kaupunkikehittämisen teemat. Ihmiskeskeiset näkökulmat jäivät esityksissä vähäisemmälle huomiolle. Kuitenkin kun esitysten ulkopuolella puhujilta kysyttiin, mikä heidän mielestään on ollut keskeisin menestystekijä innovaatioekosysteemin menestymiselle ja kaupunkikehitysprojektien onnistumiselle, lähes kaikki mainitsivat onnistuneen verkostoyhteistyön eri tahojen kanssa. Tämä vaatii riittävästi aikaa ja muita resursseja yhteistyökumppaneiden etsimiseen, tutustumiseen, luottamuksen syntymiseen ja ylläpitoon.

Ajatus ihmisten välisen yhteistyön ja luottamuksen suuresta merkityksestä innovaatioekosysteemien menestymisessä on linjassa myös mm. Laurean Co-Creation Orchestration (CCO) -hankkeen löydösten kanssa: CCO:n

Kuva: European Urban Initiative, all rights reserved.

ekosysteemitutkimuksessa todettiin, että innovaatioekosysteemien menestymisen kannalta ihmisten välinen toimiva vuorovaikutus on ekosysteemin formaaleja rakenteita kuten pysyvää rahoitusmallia olennaisempi tekijä (Hirvikoski & Saastamoinen 2020).

Tapahtuma vahvisti käsitystä siitä, että onnistunut innovaatioekosysteemien kehittäminen kulminoituu pohjimmiltaan ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja luottamuksen rakentamiseen. EUI-konferenssin kaltaiset tapahtumat edistävät tätä tarjoamalla foorumin, jossa eri toimijat voivat kohdata, jakaa tietoa ja luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia. Monitahoinen yhteistyö on tärkeää myös Suomen ammattikorkeakoulujen ekosysteemytyössä, jossa tavoitteena on luoda kestäviä ja osallistavia innovaatioalustoja. Kansainvälisen hankerahoituksen hyödyntäminen vaatii verkostoja ja niiden luominen puolestaan aikaa ja muita resursseja.

Lähteet

Orkestra. 2024. [Bilbao Next Lab](#). Viitattu 27.6.2024.

Bilbao Ekintza 2024. [Bilbao Silver Lab](#). Viitattu 1.7.2024.

DeVillie, K. 2024. [What is STEM? What you need to know](#). STEM education guide. Viitattu 28.6.2024.

FabLabNet 2024. [Central European network of innovative and creative labs](#). Viitattu 4.7.2024.

Hirvikoski, T. & Saastamoinen, K. 2020. "The more you are willing to give, the more you also get" - How multi-faceted, multi-stakeholder innovation ecosystems are governed and orchestrated, and how to research them? Teoksessa Hirvikoski, T., Erkkilä, L., Fred, M., Helariutta, A., Kurkela, I., Pöyry-Lassila, P., Saastamoinen, K., Salmi, A., Äyväri, A. (toim.). [Co-creating and Orchestrating Multistakeholder Innovation](#). Laurea julkaisut 143, 144-152.

Häikiö, L. 2023. Kestävä kaupunkikehitys muutoksena ja sopeutumisenä. Teoksessa Värtö, A. (toim.). [Avaimia kestävään kaupunkikehitykseen - Tutkijoiden puheenvuoroja](#), 9-19. Ympäristöministeriö. Viitattu 12.9.2024.

Innokaupungit 2024. Viitattu 8.9.2024.

Larrea, M. 2020. [Roots and Wings of action research for territorial development. Connecting local transformation and international collaborative learning](#). Orkestra – Basque Institute of Competitiveness. Deusto Foundation. Viitattu 27.6.2024.

European Urban Initiative 2024. [Leveraging Innovation Ecosystems for Sustainable Cities: an EUI Capacity Building Event 2024](#). Viitattu 4.7.2024.

Bilbao Ekintza 2024. [Bilbao Silver Lab selecciona 'Saluta APP' como proyecto ganador y se testará en la Villa con personas cuidadoras de mayores](#). Viitattu 27.6.2024.

Salvado, M. & Sasiain, O. 2024. [How to develop city-region innovation ecosystems, with the contribution of Bilbao and Fundão](#). Konferenssiesitys (29.05.2024). Leveraging Innovation Ecosystems for Sustainable Cities: an EUI Capacity Building Event 2024. Tampere. Viitattu 1.7.2024.

Valtioneuvosto 2021. [Katsaus: Ekosysteemit haastavat innovaatiopoliitiikan vaikuttavuuden arvioinnin](#). Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoimintatyö- ja elinkeinoministeriö. Uutinen. 17.11.2021. Viitattu 5.7.2024.

Węgrzyn, P. 2024. [Breaking Borders to Elevate Innovation: How Bielsko-Biala harnessed EU value to develop the innovation ecosystem for digital transition](#). Konferenssiesitys (29.05.2024). Leveraging Innovation Ecosystems for Sustainable Cities: an EUI Capacity Building Event 2024. Tampere. Viitattu 4.7.2024.

Äyväri, A. & Spilling, K. 2020. Orchestration practices in multi-stakeholder co-creation. Case Agile Piloting at Smart Kalasatama. In Hirvikoski, T., Erkkilä, L., Fred, M., Helariutta, A., Kurkela, I., Pöyry-Lassila, P., Saastamoinen, K., Salmi, A., & Äyväri, A. (Eds.). [Co-Creating and Orchestrating Multistakeholder Innovation](#). Laurea julkaisut 143, 70-79.

Äyväri, A. 2021. Innovaatioekosysteemin orkestrointi. Teoksessa Hirvikoski, T., Äyväri, Anne., Merimaa, M., Lahtinen, H. & Saastamoinen, K. (toim.). [Eurooppalainen korkeakoulu osallistavan tutkimus-, kehittämisen- ja innovaatiotoiminnan mahdollistajaorkestroijana. Innovaatioekosysteemin näkökulma monitoimijaiseen yhteiskehittämiseen](#). Laurea julkaisut 183, 47-61.

**Copyright® tekijä ja
Laurea-ammattikorkeakoulu
2024**

Tekijät

Siiri Jalo,

TKI-asiantuntija, Laurea-ammattikorkeakoulu. Jalo toimii asiantuntijana TKI-hankkeiden valmistelu- ja toteutustehtävissä. KauKo-hankkeessa hän työskentelee ekosysteemiasiantuntijana.

Kaisla Saastamoinen,

asiantuntija, Laurea-ammattikorkeakoulu. Saastamoinen toimii asiantuntijana ja projektipäällikkönä TKI-hankkeissa. SERkut-hankkeessa hän työskentelee ekosysteemiasiantuntijana.

Kuvat:

EUI Initiative, all rights reserved

CC BY-SA 4.0, except cover image
ISSN 2954-2170